

SÜSTEMAATILISE JA OIKUMEENILISE TEOLOOGIA FOORUM 2

Kaheosalise teoloogiliste dokumentide kogumiku ÜHESKOOS KIRIK I osa koon-
dab Luterlikus Maailmaliidus, Evangeelsete Kirikute Osaduses Euroopas ja Porvoo
Osaduses toimunud õpetuskõneluste ja teoloogiliste uurimusprotsesside olulisi tule-
musi. Need kolm kirikuosadust – üksteist vastastikku täielikult kirikutena tunnustavat
osadust, mis hõlmavad üleilmselt ja Euroopas ühtekokku ilmselt rohkem kui 150 mil-
jonit inimest – on oikumeenilisel maastikul Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku (EELK)
päris kodu. Ühise töö viljad võiksid väärida „hea teoloogia“ nime. EELK on neisse ühel
või teisel moel panustanud.

Need ei ole tekstid, mis evangeelse luterliku kiriku jaoks Eestis pärineksid kuidagi väl-
jastpoolt või oleksid teiste või võõraste omad, vaid need on täiesti omad. Olla kiriku-
osaduses tähendab elada üheskoos kirikuna. Kogumikus kätketud ühised teoloogilised
tekstid ületavad iseloomult oikumeenilise maastiku harjumuspäraseid kirjeldusi.

„Üheskoos kirik“ dokumenteerib teoloogilist tööd kirikute, ühiskonna ja maailma
jaoks, mida on tehtud ühiselt – kirikosadusena ehk üheskoos kirikuna. Kõik liikmes-
kirikud on siin kaasosalised ja kaasvastutajad, sihiseadjad ja kujundajad, edendajad ja
vastuvõtjad. Kogumik on abiks teoloogia üliõpilastele, vaimulikele, suuremat tead-
likkust ja süvenemist otsivatele koguduseliikmetele ja kaastööliste, kuid ka kõigile,
kes ei ole kirikuliikmed, ent soovivad saada aru, mis siis ikkagi on kristluse, kiriku ja
kristliku usu jaoks tähtis, mida need tähendavad ja töötavad. „Üheskoos kiriku“ I ja
aasta pärast ilmuv II osa oma kaheksa alaosaga „Kirik – Pühakiri – armulaud – amet“
ning „Misjon – diakoonia – avalikkus – religioonid“ pakuvad põneva vaatenurgaga ja
mitmemõõtmelise sissejuhatuse kristlikku vaimesusse, mis avab ja toetab inimelu elu-
na osaduses, trotsides ja teisendades suhete vältimise, pärssimise ja lõhkumise tungi.

THOMAS-ANDREAS PÖDER (*1976), *dr. theol.*, Eesti Evangeelse
Luterliku Kiriku (EELK) Tartu praostkonna vikaarõpetaja, EELK
Usuteaduse Instituudi süstemaatilise teoloogia professor ja õppetooli
juhataja, Tartu Ülikooli religioonifilosoofia kaasprofessor ning
Evangeelsete Kirikute Osaduse Euroopas teoloogia ja oikumeenilise
dialoogi sekretär, ajakirja Kirik & Teoloogia kolleegiumi liige.

KADRI LÄÄS (*1975), teoloog ja EELK liige, poliitikanõunik
Euroopa Komisjonis, ajakirja Kirik & Teoloogia toimetuse ja
kolleegiumi liige, aastatel 2002–2012 EELK Usuteaduse Instituudi
rektoraadi juhataja.

KADRI ELIISABET PÖDER (*1975), teoloog ja EELK liige, alates
2005 EELK Konsistooriumi välissuhete referent, aastatel 2015–2021
EELK Konsistooriumi rahvusvaheliste ja oikumeeniliste suhete
assessor.

XXXII

ÜHESKOOS KIRIK

I osa

KIRIK – PÜHAKIRI – ARMULAUD – AMET

ÜHESKOOS KIRIK I OSA

EELK Usuteaduse Instituudi
toimetised XXXII